

Rabbi David HaCohen
June 7, 2020
Sivan 15, 5780

דבר תורה לפרשת בהעלותך

הרב דוד הכהן

6/7/2020 ט"ו סיון תש"פ

מספרים על שני שכנים שהתווכחו בלהט, מי יתקן את המנורה בחדר המדרגות? הם באו לרב, והרב פסק לטובת אחד הצדדים ואז התפרץ השני ואמר: אני לא מאמין לרב הזה, הוא שקרן!

ואז הרב המופתע פנה אל האיש שהתפרץ, ואמר לו, אתמול שאלת אותי שאלה הלכתית בקשר לעסקים, וקבלת את התשובה בלי פקפוק, למרות שבגלל פסק זה הפסדת הרבה מאוד כסף, והנה היום אין אתה מקבל את הפסק!!! למרות שמדובר בסכום קטן מאוד של החלפת מנורה, מה קרה ??? ואז השיב ואמר, זה שהפסדתי אין לי בעיה עם זה, אבל אני לא יכול לסבול **שהשני מרויח** .....

במבט כללי נראה, שבפרשת השבוע, אנו רואים מקרה דומה, לאחר ששנים עשר נשיאי השבטים התנדבו קורבנות, לחנוכת המשכן כפי שקראנו בשבוע שעבר בפרשת נשא והנה באה פרשת בהעלותך ופותחת בהדלקת הנרות: "דבר אל אהרון ואמרת אליו, בהעלותך את הנרות, אל פני המנורה, יאירו שבעת הנרות".

ורש"י שואל על כך: מה הקשר בין קורבנות הנשיאים למנורה?

ומסביר רש"י: שכאשר ראה אהרון את הנשיאים, מקריבים קורבנות לחנוכת המזבח, חלשה דעתו (הרגיש את עצמו לא נוח) על שלא היה עמם בהקרבת הקורבנות, שהם הקריבו ולא הוא, ואז אומר הקב"ה למשה כדאי אהרון שתרגיש בנוח משום שהמצוה שאני נותן לך היא להדליק, ולהיטיב את הנרות ולכן שלך גדולה משלהם...

ונשאלת השאלה: למה שאהרון יקנא, ולא יפרגן לנשיאים?

המציאות המתחייבת שדרך כלל לא קל לנו לפרגן ונראה, שלהבין זאת עלינו להפנות את מבטינו ולהביט בראיה אנושית, כפי לאחרים ונראה שכולם נוהגים כך ושזה מה שקרה לאהרון..

ואולם התורה מעידה על אהרון שהיה עניו מאוד, כמו שנאמר: "ונחננו מה", ומלות ענווה אלו אהרון אמרם, כאשר פגש את משה בשונו מן ה"סנה" ומשה חשש שהדבר יפריע לאהרון מאוד, שהרי משה צעיר ממנו ואיך יתכן שהוא זוכה במעמד הגבוה של הנהגת העם, ולא הוא, ובצדק. ולמרות זאת לא קנא באחיו, ואדרבא, אהרון פרגן לאחיו הצעיר.

בפרשתינו, לא כתוב שאהרון קנא בנשיאים הוא לא קנא בהם אלא פרגן להם בשמחה על שזכו לחנוך את המזבח

אם כן מה הכוונה בדברי רש"י "חלשה דעתו של אהרון"? שאהרון יצא מנקודת הנחה, שלכל אדם יש שליחות בעולם, ושליחותו לעבוד במשכן והשתדל למלא את שליחותו על הצד הטוב ביותר

ושליחותו מלאה אותו במאה אחוז וכיון שראה שמישהו אחר לקח ממנו את חנוכת המשכן, הרגיש כאלו לקחו חלק ממנו ממציותו לכן חלשה דעתו- כאב לו על כרשלא זכה להיות שותף וליטול חלק פעיל, בחנוכת המשכן

והקב"ה לא דחה תחושתו זו, אלא קבלה כתחושה נכונה כדבר טוב שאהרון אינו מנסה להמלט מתפקידים ומעונין להיות שותף פעיל וטוב שכואב לו כאשר אינו שותף ולכן ניחמו "שליך גדולה משלהם"... וזו שותפות עמוקה יותר.

עקרון זה אנו פוגשים גם במשך הפרשה בסיפור על "פסח שני" היו אנשים שקבלו "פסח" מהקרבת הקרבן פסח ראשון כיון שהיו ב"חברה קדישא" של עם ישראל וכמובן היו טמאי מתים (על פי השיטות השונות בנושא)

אנשים אחרים היו שמחים להפטר אם ה' פוטר אותם מהקרבת קרבן, או מעשיית מצוה כלשהי "חיים יותר קלים"

אולם אנשים אלו לא שמחו לקבל פטור, ואדרבא באו למשה ודרשו מתוך כאב- "למה נגרע לבלתי הקריב קרבן ה' במועדו" הם יצאו מנקודת הנחה, שאם יהודים אחרים, עושים דבר שבקדושה, גם הם רוצים להיות שותפים. ואם לא משתפים אותם, הדבר כואב להם מאוד. עד כדי כך, שהרגישו כי אישיותם נגרעה ולא נאמר "למה יגרע חלקינו" אלא "למה ניגרע" כלומר עצמיותינו נגרעת ונימחקים בכך שאיננו מקריבים קרבן.

כאבם עלה עד כסא הכבוד והתקבל בחביבות אצל הקב"ה ובזכותם חידש ה' מצוה חדשה ונתן את האפשרות להקריב את קרבן הפסח פעם נוספת ב"פסח שני" ומכאן אנו למדים מסר חשוב של לא להסתפק במחיאיות כפיים

ובהצדעה לאחרים שעושים פעולות טובות אלא אנחנו אמורים לשאול "איך אני יכול להיות שותף?"

בפרט הדברים אמורים ביחס לחינוך ילדי ישראל (חינוך מלשון חנוכה) ומכאן הביטוי "חנוכת המשכן"

אחי ורעי, כואב לומר זאת, אבל זו המציאות: לצערינו, יש מאות אלפי ילדים שלא יודעים א'ב' ביהדות, לא יודעים לומר קריאת שמע לא יודעים מספיק על חגי ישראל, לא השתתפו בקריאת עשרת הדיברות בחג השבועות וכן הלאה..

אנו מצדיעים למי שכן פועל, להנחלת המסורת לילדי ישראל, אבל אהרון הכהן מלמד לשאול איך אני יכול להיות שותף? אם נרצה להיות שותפים, נמצא דרכים לעשות זאת. להיות שותף פיזית, שותף בממון עזרה כספית להיות שותף בנפש, בנתינת עצה, ובכל עזרה אפשרית ובזכות זאת נזכה להשתתף בחנוכת בית מקדשינו בב"א.

מבוסס על ספר השיחות ה'תשמ"ח חלק ב' בהעלותך